

Jättemaksujen kohtuullistamisen periaatteet

Porin seudun jätehuoltojaosto 19.12.2023

Ohje jätemaksuja koskevien hakemusten käsittelyyn

Jätetaksun määräämisen yleiset periaatteet

Jätehuollon suunnittelija noudattaa viranhaltijapäätöksissään tämän ohjeen mukaista linjaa. Jätehuoltojaosto tarkistaa ja päivittää ohjeen tarpeen mukaan.

Elinvoima- ja ympäristötoimialan toimintasäännön 19 §:n mukaan jätehuollon suunnittelija päättää jätemaksujen kohtuullistamisesta yksittäistapauksissa sekä tekee päätöksen jätemaksuista tehdyistä muistutuksista.

Asuinkiinteistöjen jätemaksu muodostuu perusmaksusta eli ekomaksusta. Lavian alueella vapaa-ajan asuinkiinteistön jätemaksu muodostuu ekomaksusta ja aluekeräysverkoston jätemaksusta. Lavian vapaa-ajan kiinteistönhaltijat voivat valita, ovatko aluekeräysverkoston asiakkaita vai liittyvätkö jätehuoltoon kiinteistökohtaisesti.

Jätetaksua on mahdollista kohtuullistaa tai se voidaan jättää perimättä (eli poistaa) etukäteen maksua määrättäessä tai jälkikäteen tehdyn muistutuksen takia. Kohtuullistamisen tai perimättä jättämisen tulee aina olla perusteltua ja maksuperusteiden on oltava tasapuolisia ja kohtuullisia. Jätetaksun kohtuullistamista tai perimättä jättämistä tai laskusta tehtyä muistutusta koskeva päätös on määräaikainen tai toistaiseksi voimassa oleva. Tapauksen mukaan määräaikaisuus koskee esim. kalenterivuotta, hakemuksessa esitettyä ajanjaksoa tai laskutuskautta.

Ekomaksun kohtuullistaminen tai poistaminen

Ekomaksua voidaan kohtuullistaa tai se voidaan poistaa seuraavissa tapauksissa:

1. Vakituiseen asumiseen tarkoitettu asunto on asumaton (Digi- ja väestötietoviraston rekisteritietojen mukaan kiinteistöllä ei ole ketään kirjoilla).
2. Vapaa-ajan asumiseen tarkoitettu asunto on asuinkelvoton ja asuinkelvottomuudesta on esitetty viranomaisen lausunto tai muu luotettava selvitys.
3. Kiinteistönhaltijan omassa käytössä olevat asuinrakennukset muodostavat yhden asuinpaikkakokonaisuuden tai pihapiirin. Tällöin voidaan ekomaksua periä vain yhden asunnon osalta.

Syitä, jotka eivät ole perusteena jätemaksujen muuttamiselle

Jätelain 81 §:n perusteluiden (HE 199/2010) mukaan vähävaraisuus tai muu vastaava sosiaalinen syy ei ole laissa tarkoitettu peruste maksun kohtuullistamiseen. Kaikissa tapauksissa maksuperusteiden olisi oltava tasapuolisia ja kohtuullisia. Maksujen tasapuolisuuden ja kohtuullisuuden varmistamiseksi ei taksan mukaisten aluekeräysverkoston jätemaksujen ja ekomaksujen muuttamisen perusteena voida pitää esimerkiksi seuraavia asioita:

1. Jätehuoltopalvelun tai kiinteistöllä olevan asunnon käyttämättömyys tai vähäinen käyttö: Maksut perustuvat suurelta osin palveluiden järjestämisestä ja ylläpidosta aiheutuviin kustannuksiin ja niiden on oltava kiinteistön haltijan käytettävissä kaikissa olosuhteissa riippumatta palveluiden tai asunnon käytön määrästä. Lisäksi aluekeräyspalveluista ja ekomaksuilla katettavista palveluista olisi käytännössä mahdotonta periä palvelun määrään perustuvaa maksua, koska palvelun käyttöä ja kohdentumista yksittäisille asiakkaille ei voida määrittää tai valvoa.
2. Kiinteistön oleminen myytävänä: Myytävänä olevaa kiinteistöä on mahdollista käyttää.
3. Maksuvelvollisen käyttämä kulkuväline (ajoneuvon tai aluksen tyyppi tms.) tai muut vastaavat henkilökohtaiset olosuhteet tai luonnon olosuhteet.
4. Jätteiden toimittaminen muuhun kuin kunnan alueella järjestämään vastaanottoaikaan: Jätelain 41 §:n mukaisesti kiinteistön haltija tai muun jätteen haltija on velvollinen luovuttamaan jätteet alueella järjestettyyn kiinteistöittaiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanottoaikaan.
5. Jätteiden omatoiminen käsittely: Jätehuotomääräysten mukaisesti sallittua on käytännössä vain biojätteiden omatoiminen käsittely kompostoimalla. Esimerkiksi jätteiden hävittäminen polttamalla ja hautaaminen maahan ovat kielletty.
6. Pakkausjätteiden lajittelu ja toimittaminen kierrätykseen: Pakkausjätteet on lajiteltava erilleen sekajätteestä ja toimitettava itse niitä varten järjestettyihin alueellisiin vastaanottoaikkoihin. Aluekeräysverkoston jätemaksut koskevat vain sekajätteenä kunnalle luovutetun jätteen kuljetus- ja käsittelypalveluita.
7. Maksuvelvollisen ikä
8. Useamman asuin- tai vapaa-ajan kiinteistön omistaminen tai hallinta toimialueella tai hakijan vakituisen asunnon sijainti.

Virheellisten rekisteritietojen korjaaminen

Digi- ja väestötietoviraston (DVV) väestötietojärjestelmän tiedot:

Jos ekomaksu on veloitettu DVV:n väestötietojärjestelmän rakennus- ja huoneistorekisterissä olevan virheellisen rakennustiedon perusteella, maksuvelvollisen tulee pyytää DVV:n väestötietojärjestelmän rakennus- ja huoneistorekisterissä olevien virheiden korjausta joko kunnan rakennusvalvontaviranomaiselta tai suoraan DVV:ltä.

Keräämö Oy poistaa asiakkaan maksun jätehuoltoviranomaisen pyynnöstä kuluvalta vuodelta, ilman muutoksenhakua, kun tieto on korjattu DVV:n väestötietojärjestelmän rakennus- ja huoneistorekisteriin.

Rakennusvalvontaviranomaisen rekisteritiedot:

Ekomaksu ei koske asuinkelvottomia vapaa-ajan asuntoja. Ekomaksun poistoa hakiessa tulee esittää todiste asunnon käyttökelpottomuudesta.

Rakennukselle haetaan purkulupaa rakennusvalvontaviranomaiselta. Rakennukset poistuvat DVV:n rekisteristä purkulupaprosessin kautta. Rekisteritietojen päivittymisen myötä ekomaksulaskutus päättyy.

Ekomaksulaskun maksaja (kiinteistön haltija)

Ekomaksu määrätään kiinteistön haltijalle, jos haltijan tiedot on ilmoitettu kunnallisen jätelaitoksen asiakasrekisteriin. Jos haltijaa ei ole erikseen ilmoitettu, ekomaksu määrätään kiinteistön omistajalle. Ekomaksun maksuvelvollinen on viime kädessä kiinteistön omistaja.

Jätelain 28 §:n mukaan vastuu jätehuollon järjestämisestä on kiinteistön omistajalla, jos vuokralainen ei huolehdi jätehuollon järjestämisestä ja saman lain 80 § mukaan kiinteistön haltija on velvollinen maksamaan hänelle lähetetyn jätemaksun. Vuokranantaja ja vuokralainen voivat lähtökohtaisesti sopia jätteenkuljetuksen hoitamisesta ja maksuista keskenään, mutta epäselvissä tilanteissa maksut tulevat kiinteistön omistajan maksettaviksi. Omistaja sitoutuu ilmoittamaan muutoksista vuokrasuhteessa.